

Львівський
національний
університет
природокористування

Факультет управління,
економіки та права

Кафедра економіки

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Економічна теорія (макро-, мікроекономіка)»

Рівень вищої освіти – *Перший (бакалаврський) рівень*

Галузь знань – *07 «Управління та адміністрування»*

Спеціальність – *075 «Маркетинг»*

Освітньо-професійна програма – *«Маркетинг»*

Кількість кредитів – *7*

Компонент освітньо-професійної програми – *обов'язкова*

Мова викладання – *українська*

Лектори курсу	БЕРЕЗІВСЬКИЙ Зіновій Петрович ВАСИЛИНА Орися Романівна
Профайли лекторів	https://lnup.edu.ua/uk/kafekonomik2020/kolektfakekonomik20?id=4049 https://www.lnup.edu.ua/uk/kafekonomik2020/kolektfakekonomik20?id=4056
Контактна інформація	masterzenik@ukr.net ovasylyna@ukr.net телефон: +380675890897

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Анотація до курсу	<p>«Економічна теорія (макро-, мікроекономіка)» є обов'язковою дисципліною, входить до фундаментально-професійного блоку сучасної системи та складовою навчального плану, циклу дисциплін професійної підготовки, яка сприяє підготовці фахівців з маркетингу.</p> <p>Економічна теорія вивчає узагальнені фундаментальні надбання світової економічної думки. Розкривається роль та значення економічних теорій в розвитку суспільства, суть суспільного виробництва та основні проблеми його організації. Необхідність економічного зростання. Охарактеризовані умови виникнення товарного виробництва та грошей, показані причини, види та шляхи подолання інфляції. Визначено суть попиту і пропозиції та їх визначники, основні типи ринкових структур. З'ясовуються форми підприємницької діяльності, особливості функціонування державних підприємств, а також розвиток підприємництва в аграрному секторі. Принципи та форми розподілу чистого продукту, формування доходів населення.</p> <p>Студенти отримують теоретичні знання про: основи раціональної поведінки економічних суб'єктів і особливостей функціонування сучасних ринків і ціноутворення на товари, послуги праці, капіталу, природних ресурсів відповідно до типу ринкової структури; правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації та причини обмеженості ринкового саморегулювання і втручання держави в економіку, стратегію домашнього господарства за фактичних бюджетних обмежень і оптимальні витрати за короткотерміновий та довготерміновий періоди, параметри розвитку організації</p>
--------------------------	---

	порівняно з конкурентами, конкурентні переваги та вплив загальної ринкової рівноваги на ефективність розміщення ресурсів в економіці.
Мета курсу	Метою дисципліни «Економічна теорія (макро-, мікроекономіка)» є набуття майбутніми фахівцями ґрунтовних економічних знань, формування у них логіки економічного мислення та економічної культури, навчання базовим методам пізнання й аналізу економічних процесів, вмінню приймати обґрунтовані рішення з приводу економічних проблем, пов'язаних з майбутньою практичною діяльністю.
Формат курсу	проведення лекцій, практичних і семінарських занять та консультації для кращого розуміння тем, виконання СРС, проведення наукових досліджень та опублікування їх результатів (написання статей, тез конференцій, доповідей круглих столів, семінарів тощо). В процесі навчання студентів проводяться різні види лекцій, зокрема тематичні лекції, лекції- дискусії. Практичні заняття студентів проводяться у вигляді семінарів-диспутів, практикумів, виконання практичних завдань. На практичних заняттях застосовуються такі методи як дослідження, самостійна робота, розв'язування контрольних завдань, розбір ситуацій із практики, кейси та ін.
Підсумковий контроль	Залік, екзамен

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Зміст тем курсу
<i>Частина 1. Макроекономіка</i>	
Тема 1. ПРЕДМЕТ І МЕТОД ЕКОНОМІЧНОЇ ТЕОРІЇ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Виникнення та основні етапи розвитку економічної науки. 2. Предмет, функції та методи дослідження економічної теорії. 3. Економічна думка українських вчених.
Тема 2. ТОВАРНЕ ВИРОБНИЦТВО ТА ЗАКОНОМІРНОСТІ ЙОГО РОЗВИТКУ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Товарне виробництво, його характерні риси та умови виникнення. 2. Товар і його властивості. 3. Закон вартості, його суть та механізм дії.
Тема 3. ТЕОРІЯ ГРОШЕЙ І ГРОШОВОГО ОБІГУ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Еволюційний процес розвитку форм вартості і виникнення грошей 2. Функції грошей. 3. Грошова система та її структура. 4. Валютний курс і конвертованість грошей. <p>Інфляція, її причини та соціально-економічні наслідки</p>
Тема 4. ОСНОВИ РИНКОВОЇ ЕКОНОМІКИ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Суть, структура та функції ринку 2. Попит та пропозиція як основа дії ринкового механізму 3. Монополізм і конкуренція
Тема 5. ЕКОНОМІЧНІ ОСНОВИ ПІДПРИЄМНИЦТВА	<ol style="list-style-type: none"> 1. Суть, принципи та функції підприємництва 2. Класифікація видів та моделей підприємництва 3. Проблеми розвитку підприємництва в АПК
Тема 6. ЗАЙНЯТІСТЬ, БЕЗРОБІТТЯ ТА РИНОК ПРАЦІ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Суть і види зайнятості. 2. Безробіття та його соціально-економічні наслідки. <p>Ринок праці та механізм його функціонування</p>
Тема 7. ІНВЕСТИЦІЇ ЯК ЕКОНОМІЧНЕ ЯВИЩЕ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття інвестицій та інвестиційної діяльності 2. Класифікація інвестицій та джерела їх формування 3. Поняття інвестиційного клімату та інвестиційної привабливості

Частина 2. Мікроекономіка

Тема 1. ВСТУП ДО МІКРОЕКОНОМІКИ	<ol style="list-style-type: none">1. Мікроекономіка як складова частина економічної теорії2. Предмет мікроекономіки3. Проблема обмеженості ресурсів та необхідність вибору4. Методологія мікроекономічного аналізу
Тема 2. ТЕОРІЯ СПОЖИВЧОГО ВИБОРУ	<ol style="list-style-type: none">1. Корисність. Закон спадної граничної корисності.2. Уподобання споживача. Криві байдужості.3. Гранична норма заміщення. Okремі випадки кривих байдужості.4. Бюджетне обмеження споживача. Рівновага споживача.
Тема 3. АНАЛІЗ ПОВЕДІНКИ СПОЖИВАЧА	<ol style="list-style-type: none">1. Реакція споживача на зміну доходу2. Реакція споживача на зміну цін товарів3. Взаємодія ефект заміни та ефект доходу.4. Прийняття рішень у ситуаціях з ризиком
Тема 4. РИНКОВА СИСТЕМА: ПОПИТ І ПРОПОЗИЦІЯ	<ol style="list-style-type: none">1. Зміст, суб'єкти та об'єкти ринку.2. Попит на товари і послуги та його чинники.3. Пропозиція товарів та послуг і її чинники.4. Взаємодія попиту і пропозиції. Ринкова рівновага.5. Регулювання цін державою.
Тема 5. ЕЛАСТИЧНІСТЬ ПОПИТУ І ПРОПОЗИЦІЇ	<ol style="list-style-type: none">1. Еластичність попиту.2. Еластичність пропозиції.3. Практичне значення теорії еластичності
Тема 6. ТЕОРІЯ ГРАНИЧНИХ ПРОДУКТІВ ТА МІКРОЕКОНОМІЧНА МОДЕЛЬ ПІДПРИЄМСТВА	<ol style="list-style-type: none">1. Фірма як суб'єкт ринку та виробнича ринкова система.2. Поняття і параметри виробничої функції.3. Виробництво у короткостроковому періоді.4. Виробнича функція з двома змінними чинниками.5. Закон ефекту масштабу
Тема 7. ВИТРАТИ ВИРОБНИЦТВА	<ol style="list-style-type: none">1. Суть і види витрат виробництва.2. Витрати виробництва у короткостроковому періоді.3. Витрати виробництва у довгостроковому періоді.4. Оптимум виробника.
Тема 8. РИНОК ДОСКОНАЛОЇ КОНКУРЕНЦІЇ	<ol style="list-style-type: none">1. Ознаки та умови ринку досконалої конкуренції.2. Особливості ціноутворення на ринку досконалої конкуренції.3. Досконала конкуренція і ефективність
Тема 9. РИНОК ЧИСТОЇ МОНОПОЛІЇ	<ol style="list-style-type: none">1. Характерні риси ринку чистої монополії.2. Особливості поведінки фірми (підприємства торгівлі, біржі) на ринку чистої монополії.3. Практика здійснення цінової дискримінації
Тема 10. РИНОК МОНОПОЛІСТИЧНОЇ КОНКУРЕНЦІЇ І РИНОК ОЛІГОПОЛІЇ	<ol style="list-style-type: none">1. Стратегія поведінки фірми (підприємства торгівлі, біржі) на ринку монополістичної конкуренції.2. Аналіз поведінки виробника з використанням методів нецінової конкуренції.3. Оцінка економічної ефективності монополістичної конкуренції та олігополії.
Тема 11. РИНОК ПРАЦІ І РИНОК КАПІТАЛУ	<ol style="list-style-type: none">1. Суть ринку праці.2. Аналіз особливості кон'юнктури ринку праці.3. Суть ринку капіталу.4. Аналіз особливості кон'юнктури ринку капіталу.5. Кредитний ринок як складова ринку капіталів.6. Основні форми кредитних відносин
Тема 12. РИНОК ЗЕМЛІ	<ol style="list-style-type: none">1. Суть ринку землі.2. Аналіз особливості кон'юнктури ринку землі.3. Попит і пропозиція на землю та величина земельної ренти.4. Ціна землі

Компетентності, яких набуває студент при вивченні дисципліни відповідно до освітньо-професійної програми

Загальні компетентності

- ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК8. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

Фахові компетентності

- СК8. Здатність розробляти маркетингове забезпечення розвитку бізнесу в умовах невизначеності.
- СК11. Здатність аналізувати поведінку ринкових суб'єктів та визначати особливості функціонування ринків.
- СК12. Здатність обґрунтовувати, презентувати і впроваджувати результати досліджень у сфері маркетингу.

Програмні результати навчання

- P1. Демонструвати знання і розуміння теоретичних основ та принципів провадження маркетингової діяльності.
- P2. Аналізувати і прогнозувати ринкові явища та процеси на основі застосування фундаментальних принципів, теоретичних знань і прикладних навичок здійснення маркетингової діяльності.
- P11. Демонструвати вміння застосовувати міждисциплінарний підхід та здійснювати маркетингові функції ринкового суб'єкта.
- P12. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.
- P13. Відповідати за результати своєї діяльності, виявляти навички підприємницької та управлінської ініціативи.

АКАДЕМІЧНА ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика щодо перескладання. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, звільнення, лікарняний).

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, звільнення з поважних причин) студенти, які пропустили заняття, відпрацьовують їх у додатковий час згідно графіка відпрацювання пропущених занять.

Політика щодо академічної доброчесності. Студенти зобов'язані дотримуватися принципів академічної доброчесності відповідно до Положення «Про академічну доброчесність у Львівському національному університеті природокористування» (https://www.lnup.edu.ua/files/principle_NMVZYAVO/1.pol_pro_akad_dobr.pdf).

Політика щодо використання електронних засобів. На заняттях можна користуватися електронними засобами (ноутбук, планшет, телефон) виключно для діяльності, яка пов'язана з проблематикою курсу. Їхнє використання для інших цілей не допускається. Списування під час контрольних робіт заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Для виконання тестів в системі Moodle (інших ресурсах) рекомендується використовувати ноутбуки, планшети та телефони.

Методи контролю. Для діагностики результатів навчання використовується поточне опитування, тестування, розв'язання задач; письмові тести та задачі за змістовими модулями (розв'язування навчальних, ситуаційних та тестових завдань, кейсів), командні проекти; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; студентські презентації та виступи на наукових заходах. Контроль за рівнем засвоєння навчальної дисципліни передбачає використання таких його видів і методів.

МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ

Виконання практичних та семінарських занять, питання для самоконтролю, практичні та ситуаційні завдання, перелік тематичних питань і порядок виконання самостійної роботи студентами відображені у методичних рекомендаціях:

1. Васирина О.Р. Плани семінарських занять та методичні рекомендації для самостійної роботи студентів факультету управління, економіки та права спеціальностей 071«Облік і оподаткування», 051«Економіка», 072 «Фінанси, банківська справа і страхування», 076 «Підприємництво та торгівля», 073«Менеджмент», 075 «Маркетинг»– Дубляни : Львівський національний університет природокористування, 2024. – 52 с.

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Основні:

1. Аналітична економія: Макроекономіка і мікроекономіка: Підручник: У 2-х кн. Кн. 1: Вступ до аналітичної економії. Макроекономіка. 2-ге вид., випр. і доп. Затверджено МОН / За ред. С.М. Панчишина К., 2013. 615 с.
2. Аналітична економія: макроекономіка і мікроекономіка: Навчальний посібник.: У 2 кн. / За ред. С. Панчишина і П Островерха. Кн. 2: Мікроекономіка. 4-те., випр. і доп. К: Знання, 2013. 437 с.
3. Васирина Орися. Оцінка стану сучасної економічної теорії. *Інноваційні технології та практичний досвід управління підприємствами у сфері економіки, бізнесу і туризму*. Збірник матеріалів I Міжнародної науково- практичної конференції.. 18 травня 2021 р. Львів. с. 62-65.
4. Мікроекономіка: Навч. посібник / Н. М. Каменева, М. В. Косич, О. Ю. Александрова та ін. – Харків: УкрДУЗТ, 2022. 305 с.
5. Мартин О. М. Мікроекономіка: теорія, тести, задачі. Частина I: навчальний посібник. Львів : ЛДУ БЖД, 2021. 271 с
6. Горожанкіна М. Є. Основи економічної теорії : політична економія : навчальний посібник. Донецьк : ДонНУЕТ, 2013. 628 с.
7. Данилович-Кропивницька М. Л. Основи економічної теорії : навчальний посібник / М. Л. Данилович- Кропивницька, Г. І. Пушак. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2013. 224 с.
8. З. Ватаманюк, О. Ватаманюк, О. Кузик, О. Сухий. Економічна теорія : навчальний посібник. Л. : Інтелект-Захід, 2011. 656 с.
9. Економічна теорія : навч. посіб. для студ. неекон. спец. вищ. навч. закл. / [за ред. З. І. Галушки]. [вид. 3-тє, доповн.]. Чернівці : ДрукАрт, 2012. 352 с.
10. Економічна теорія : навчальний посібник / [за ред. Н. І. Холявко, О. І. Гонти]. Чернівці : Національно- науковий інститут економіки Чернігівського національного технологічного університету, 2014. 220 с.
11. Економічна теорія : навчальний посібник / [за ред. д-ра екон. наук, проф.Є. Й. Майовця]. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2011. 400 с.
12. Економічна теорія : навчальний посібник / [Л. С. Томашик, О. О. Перепьолкіна, Б. М. Шевчик та ін.]. Львів : вид-во Львівського торговельно-економічного університету, 2018. 264 с.
13. Економічна теорія : навчальний посібник / О. В. Стефанишин, М. В. Квак, М. В. Кічурчак, М. І. Терехух. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2015. 336 с.
14. Економічна теорія: Політекономія / [за ред. д.е.н., проф. В. Д. Базилевича]. К. : Знання-Прес, 2008. 719 с.

15. Кокарев І. В. Основи економічної теорії: курс лекцій. Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2017. 220 с
16. Магійович Р. І., Зеліско Н. Б. Економічна теорія : навч. посіб. / Львів. нац. аграр. ун-т. Львів : Галицька видавнича спілка, 2021. 323 с

Допоміжна

17. Башнянин Г. І. Економічні ринкові системи: методологічні проблеми метрологічного аналізу. Львів: Ліга-Прес, 2018. 402 с.
18. Башнянин Г. І., Ковтун О.І., Вербова О.С., Мисловський П. Й., Шевчик Б. М., Сухий О. О. Методологічні проблеми метрологічного аналізу економічних систем: наукова школа доктора економічних наук, професора, Заслуженого діяча науки і техніки України Г. І. Башнянина. Львів: Ліга-Прес. 2016. 1097 с.
19. Башнянин Г.І., Яремко І. Й., Куцик П. О., Галазюк Н. М. Результати фінансово-економічної діяльності природних монополій: проблеми економічної оцінки та державного регулювання. Л. : вид-во ЛКА, 2010. 190 с.
20. Башнянин Г. І., Шевчик Б. М., Сухий О. О., Перепьолкіна О. О. Сучасні економічні теорії глобальних систем : навчальний посібник. Л. : Новий світ – 2000, 2013. 336 с
21. Вовчак О. Д. Банківська інвестиційна діяльність в Україні. Л. : вид-во ЛКА, 2005. 544 с.
22. Вовчак О. Д. Інвестування регіонального розвитку економіки. Л. : вид-во ЛКА, 2009. 344 с.
23. Кульчицький Я. В. Порівняння економічних систем (проблеми методології). Л. : Вид. центр імені Івана Франка, 2007. 318 с.
24. Лиско Л. Р. Предметна сфера економічної теорії в суспільстві сталого розвитку: універсально- синергетичне обґрунтування. Л. : РВВ НЛТУ України, 2009. 190 с.
25. Перепьолкіна О. О. Монетарна політика в системі факторів економічного зростання в Україні : монографія. Л. : Вид-во ЛКА, 2010. 220 с.
26. Перепьолкіна О.О. Сучасні проблеми макроекономічного регулювання в Україні та шляхи їх вирішення // Глобальні та національні проблеми економіки. Електронне наукове видання. – Миколаїв : Миколаївський національний університет імені В. О. Сухомлинського, 2015. Вип. 4. С. 21–26.
27. Самуельсон П. Економіка: підручник. Л. : Світ, 1993. 540 с.
28. Сухий О. О., Башнянин Г. І. Метрологічні підходи до вимірювання результатів поєднання людського та фізичного капіталу в різних часових періодах. Економічні системи : монографія. Т. 2. видавництво ЛКА, 2011. 496 с. С. 185–217.
29. Ткаченко А. А. Теоретична економіка: макро- та мікроекономіка. Запоріжжя : Дике поле, 2003. 469 с.